

Информация за изпълнение на ОБЩИНСКА ПРОГРАМА за закрила и развитие на децата за Община Стара Загора за 2014 г.

През 2014г. със свое Решение № 1286 от 29.05.2014г. Общински съвет Стара Загора прие „Общинска програма за закрила и развитие на децата за Община Стара Загора за 2014г.“, в която бяха определени шест приоритета за работа на институциите и организациите, имащи отношение към проблемите на децата. За реализирането на поставените към всяка от тези области цели бяха посочени конкретни дейности, реализирани в рамките на едногодишния период. Финансовите средства за изпълнение на дейностите бяха осигурени от различни източници - бюджета на Община Стара Загора, бюджета на Д ”СП” и О „ЗД” и проекти, разработени и реализирани от общинска администрация и различни неправителствени организации.

Приоритет I – Политики за детето. Създаване на условия за социално включване на децата.

Като специализиран орган за провеждане на политиката за закрила на детето в община Стара Загора Дирекция „Социално подпомагане” осъществява текущата практическа дейност по закрила на детето, определя и провежда конкретни мерки по закрила на децата и контролира тяхното изпълнение, както и извършва проверки по жалби и сигнали за нарушаване правата на децата и дава задължителни предписания за отстраняването им.

През 2014 г. основният източник на информация за случаи на нарушаване на права на деца продължиха да бъдат постъпващите в дирекция „Социално подпомагане” сигнали, подадени от държавни органи или други юридически лица, родители, физически лица, деца, както и чрез самосезиране въз основа на работата на социалните работници от отдел „Закрила на детето” по конкретни случаи.

Броят на новопостъпилите в ДСП – Стара Загора молби, жалби, сигнали, касаещи спазване на правата на деца в община Стара Загора през 2014 г. е 1015 сигнала.

Приетите сигнали за деца в риск са със 79 повече в сравнение с 2013 г. От общия брой, 116 са сигнали за упражнено насилие над дете.

Източниците на сигналите са най-разнообразни – институции и органи за закрила на детето, доставчици на социални услуги, неправителствени организации, физически лица – родители, роднини, близки, самите деца, както и чрез самосезиране на отдел „Закрила на детето”. Преобладаващата част от сигналите са подадени:

- от родител – 132 сигнала, от които 77 са подадени от майката на дете/деца, 53 – от бащата, а 2 сигнала – от двамата родители;

- от роднини или близки - 27 сигнала;

- от самото дете - 4 сигнала;

- от специализираните институции и услуги-резидентен тип за деца на територията на община Стара Загора – 105 сигнала, като 41 са подадени от ДДЛРГ «Българка», 33 – от ДДЛРГ «Мария Терезия», 11 – от ДДЛРГ «Теофано Попова», 13 – от ЦНСТ/МГД и 7 – от ДМСГД;

- от Националната телефонна линия за деца 116 111 – 30 сигнала;

- от РДСП – Стара Загора или друга дирекция «Социално подпомагане» - 126 сигнала като прави впечатление големият брой сигнали от ДСП Стара Загора – 43 сигнала;

- от органите на МВР - 73 сигнала, от които 41 са подадени от 01 РУ «Полиция», 27 от 02 РУ «Полиция», 5 - от ОД на МВР;

- През 2014 г. постъпиха 59 сигнали от училищата за наличие на риск от отпадане на деца от образователната система. Най-висок е броят на сигналите, подадени от XII-то ОУ – 17 и СУ „Т. Каблешков” - 8;

- от болници, лечебни заведения, общопрактикуващи лекари - общо 66 сигнала, от които 57 са подадени от МБАЛ «Проф. Д-р Ст. Киркович» АД – Стара Загора и др.

Общият брой случаи, по които ОЗД е работил през годината, е 1317 или средната натовареност на социалните работници е по 88 случая, но предвид текучеството в отдела през

годината броят на случаите, по които работи един социален работник, достига и надхвърля 100.

Броят на случаите на насилие над дете е 116 като в една част от тях е упражнено физическо насилие – 20 случая, при 10 случая – сексуално насилие, 27 са случаите на упражнено психическо насилие и при част от случаите е налице negliжиране на потребностите на детето. В преобладаващата част от случаите – 47, насилието е извършено в семейството, а при 22 случая – в специализирана институция. Предприети са мерки по реда на Закона за закрила на детето като в част от случаите е извършена проверка и консултиране на родителите/лицата, полагащи грижи за детето, при друга част от случаите родителите и децата са насочени за ползване на социални услуги в общността, предприета е също мярка за настаняване на деца извън семейството и насочване за ползване на услугите в кризисен център.

През годината на 23 деца е предоставена полицейска закрила във връзка с риск за живота и здравето им, като в рамките на нормативно-регламентирания срок от 48 часа отделът предприе последваща мярка за закрила.

Анализът на постъпилите през годината сигнали показва, че се запазват основните причини, водещи до риск за децата, както и на проявите на нарушаване на техните права и интереси, а именно:

- отказ на родителите без основателна причина да полагат грижи за децата си;
- икономическата емиграция, вследствие на която немало деца остават без родителска грижа или се отглеждат от единия родител;
- отглеждането на децата в непълни семейства или в семейства с тежки социални, здравословни и др. проблеми;
- конфликти и кризи в отношенията между родителите особено при развод, при което децата биват въвличани и подлагани на психическо насилие и стрес, водещо до „синдрома на родителско отчуждение“;
- липса на трудова ангажираност на родителите;
- неграмотност и незаинтересованост на родителите децата им да посещават училище;
- използването на сводничеството, проституцията или просията като източник на доходи.
- традицията в ромската общност за т. нар. „ранни бракове“, при която родителите допускат малолетните им или непълнолетни деца да съжителстват на семейни начала с лица от противоположния пол.
- наличието на райони в областния град и в големите населени места на община Стара Загора, в които живее компактно ромско население при крайно лоши социално-битови условия и др.

През годината продължи работата по Координационния механизъм за взаимодействие при работа по случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция. Ежемесечно ДСП – Стара Загора представя в ОД на МВР и двете РУ „Полиция“ график за дежурството на служители от ОЗД на разположение за работа по „горещи случаи“ извън определеното работно време, в почивни и празнични дни. Особено полезно е взаимодействието между ОЗД/ДСП – Стара Загора и други органи и институции в работата по сложни случаи на деца в риск. Утвърди се практиката на провеждане на мултиинституционални срещи с участието на представители на ОЗД, община Стара Загора, МВР, Районна прокуратура, Дирекция „Бюро по труда“, специализираните институции и услуги-резидентен тип, КСУДС, лични лекари, учители и др.

През годината служители на отдела участваха в специализирани полицейски операции на територията на 01 и 02 РУ «Полиция» за наличие на новосформирани се палаткови лагер, както и за спазване на разпоредбата на чл. 8, ал. 3 от ЗЗДетето, регламентираща задължението на родителите/настойниците/попечителите или лицата, полагащи грижа за дете, да го придружават на обществени места вечер.

През 2014 г. в рамките на проект «Укрепване на капацитета на Агенция за социално подпомагане за повишаване на качеството и ефективността на социалната работа» двама от социалните работници от отдела преминаха въвеждащо обучение.

През 2014 г. социалните работници от ОЗД участваха в обучение на тема «Управление на стреса», «Насоки към семействата за постигане на сигурност при деца», «Съда приятел на детето».

Като орган за закрила на детето усилията на служителите от ОЗД бяха насочени към подобряване на взаимодействието със специализираните институции и услуги-резидентен тип, упражняване на контрол за спазване на правата децата, настанени в тях и недопускане на форми на насилие и нарушаване на правата им. Периодично се извършва преглед на случая и на плана за действие на всяко дете, социалните работници участват в прегледите на плановете за грижа, които се провеждат по график, предоставен от съответната услуга, посещават ежеседмично институцията или услугата. Всяко тримесечие специализираните институции и услуги-резидентен тип предоставят в ДСП – Стара Загора доклад за работата с настанените деца. През 2014 г. комисии с участието на представители на ОЗД/ДСП – Стара Загора и община Стара Загора извършиха проверки по сигнали за нарушаване на права на деца в ДДЛРГ «Българка», ДДЛРГ «Мария Терезия» и ДДЛРГ «Геофано Попова».

През 2014 г. за деца, настанени в институции и услуги-резидентен тип, отговарящи на условията в Семейния кодекс, бяха подготвени съответните документи и подадени уведомления за вписването им в регистъра на децата, които могат да бъдат осиновени при условията на пълно осиновяване, воден в РДСП – Стара Загора.

Като много сериозен проблем през годината отново се очерта работата с деца в тийнейджърска възраст, настанени в ДДЛРГ «Българка», при които зачестиха противообществените прояви, в т. ч. кражби, просия, бягства от институцията, скитничество, непосещаване на учебните занятия и др.

Както и в предходни години, основни ангажименти по издирването и подпомагането на малолетни и непълнолетни, които се нуждаят от подкрепа имаще МКБППМН. Комисията като структура на общината и съгласно специфичната социално-превантивна дейност, която се възлага от Закона за БППМН, координира, изпълнява и реализира задачите си съвместно с инспекторите от ДПС, ОЗД и органите на образованието на Община Стара Загора. В края на отчетния период на 22 деца е предоставена полицейска закрила по ЗЗД на следните основания: детето е обект на престъпление, има непосредствена опасност за живота и здравето му или опасност да бъде въввлечено в извършване на престъпление, ако е изгубено или в безпомощно състояние, ако е останало без надзор. На 9 деца и техните семейства е предоставена социална услуга от ДСП, след като са преминали през възпитателно дело и е разгледан социалния им статус - 4 деца са насочени към услуга, предлагана в Център за обществена подкрепа (ЦОП), за 6 деца са осигурени мерки за закрила в Кризисен център, 1 дете е насочено към ЦНСТ. На 2 деца са предоставени и двете социални услуги – ЦОП и Кризисен център.

Важно направление в дейността на комисията продължава да е взаимодействието с дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) и по-специално социалните работници от отдел „Закрила на детето“ (ОЗД). Организирант се съвместни работни срещи за обединяване усилията по предотвратяване противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. През тази година се взе решение обществените възпитатели, работещи с конкретни деца, настанени в социална институция, да присъстват на извънредните прегледи на плановете за грижа. Целта е да се използва ресурса и авторитета на обществения възпитател. Основен приоритет в работата на институциите, които имат предмет на дейност закрилата на децата, е повишаване на детското благосъстояние. По време на възпитателните дела присъствието на социален работник от ОЗД към ДСП дава обективна възможност за съдействие и тогава, когато е нужно се прецизира социална помощ.

Децата на улицата са една от най-застрашените групи на деца в риск. Между МКБППМН, ИДПС, ОЗД и НПО е създадена ясна организация при работа по случаи на просещи деца и деца джебчии. Родителската безотговорност и липсата на контрол довеждат до изпадането им в състояние на безнадзорност. Понякога самите родители принуждават децата си да извършват подобни деяния. В резултат на съвместната работа към момента в града на практика няма малолетни и непълнолетни лица в трайно безнадзорно състояние. По подаден сигнал се мобилизира ресурса на няколко институции и така се предотвратява риска за децата.

МКБППМН е част от изградената вече мрежа за кризисна интервенция на местно ниво, която законодателно е разработена от ДАЗД, а организацията се ръководи на местно ниво от отдел „Закрила на детето“. Секретарят на комисията е сред алтернативно представените участници в местния екип за прилагане на междуинституционален подход. Наш представител участва в

мултидисциплинарен екип по изпълнение на този координационен механизъм за взаимодействие при работа по случаи на деца, жертви на насилие или в риск. Уточнени са ангажиментите и възможностите за подкрепа и помощ. Създаден е набор от инструменти, позволяващ прецизност и гарантиращ добри резултати. Община Стара Загора е модел за добра практика в това отношение.

Във връзка с 2 април - Световен ден за информираност за аутизма, Гражданско сдружение „Алтернатива 55” организира Десетдневка **„ЗАЕДНО МОЖЕМ ПОВЕЧЕ“**. Тя се проведе за 6-ти пореден път в периода от 24 март до 2 април 2014г. и беше насочена в подкрепа на децата с аутистичен синдром и семействата им. В рамките на инициативата беше организирана поредица от срещи под мотото „Аз мога да бъда твой приятел”, която беше топло подкрепена от представители на местната и държавната власт, културни институти, различни фирми и неправителствени организации. Десетдневката бе изпълнена с незабравими преживявания за децата, посещаващи Център „Алтернатива”. Деца от Центъра и техните родители посетиха **безплатно представлението** „Вълшебникът от Оз” на Държавен куклен театър-Стара Загора; гостуваха на Художествена галерия Стара Загора; срещнаха се с оркестрантите и присъстваха на генералната репетиция на „Веселата вдовица”; прекараха незабравими минути в Детския кът на Парк хотел Стара Загора; запознаха се с работата на общинската администрация, споделиха време с областната управителка, зам.кмета на Стара Загора и председателката на Дистрикт 248 на «Инер Уил България; запознаха се с работата на полицаите от РДВР.

В рамките на един месец, по случай международния ден за информираност по проблемите на аутизма - **2 април**, с цел повишаване информираността на обществото относно състоянието „аутизъм” и подобряване качеството на живот на аутистичните личности и техните семейства, екипът на ЦСРИ организира и проведе **информационна кампания** „Заедно можем повече”. За целите на информационната кампания бе разработен и популяризиран комплект информационни материали за проблема и ранните признаци на аутизма, възможностите за ранна диагностика, и предоставяните услуги то ЦСРИ. Материали бяха публикувани в местната преса, телевизии, ел. сайтове, както и на електронната страница на сдружението. В проведената информационна кампания участваха над 200 души – деца, родители, специалисти, студенти., които не само се информираха, но и допринесоха за изграждане на подкрепяща среда към децата с аутистичен синдром и техните родители. По време на кампанията на Центъра са дарени голям брой играчки и книжки, както и оборудване за сензорната зала - проектор и медицинска топка.

През 2014 г. от различни източници постъпиха 34 сигнала за непълнолетни бременни момичета, както и за 25 малолетни и непълнолетни, родили деца (3 – малолетни). За случаите е сезирана Районна прокуратура. Отворени са 52 случая на малолетни и непълнолетни бременни или родили деца, както и 69 случая на родените от тези момичета деца. Само в 5 от случаите биологичните бащи са припознали децата. За 4 от новородените деца е предприета мярка за закрила – извеждане извън семейството.

Проблемът с т. нар. „ранни бракове” остава актуален и сериозен. Усилията да се преустанови практиката на ранното съжителство не водят до съществени промени, независимо от работата на неправителствените организации сред ромската общност, сезирането на прокуратурата, информирането на родителите и на самите деца, за рисковете от ранното водене на полов живот и бременност, както и предприеманите мерки по реда на ЗЗДетето.

През 2014 г. постъпиха 17 нови заявления на кандидати (семейства или отделни граждани) за проучване като кандидат-осиновители. Броят на проучените, утвърдени и вписани в регистъра в РДСП е 17. Спазено беше изискването в хода на социалното проучване кандидат-осиновители да преминат обучение, като всички бяха насочени към КСУДС, а няколко преминаха обучението в ДСП – Стара Загора, поради това, че доставчикът на услугата не реализира индивидуално обучение, както и за да се спази нормативно регламентирания 3-месечен срок на проучване на кандидатите.

През годината усилията на ОЗД Стара Загора бяха насочени към провеждане на ефективна социална работа в две направления:

1. Ранно идентифициране и подкрепа на деца и семейства в риск с цел превенция на изоставянето на деца и настаняването им в институции. По това направление ОЗД Ст. Загора работи по общо 275 случая по превенция на изоставянето, като част от тях касаят предотвратяване на изоставянето на новородено дете. Продължи доброто взаимодействие и прилагането на модела

на информиране и съвместна работа между ОЗД/ДСП – Стара Загора и Родилно отделение към МБАЛ „Проф. д-р Ст. Киркович“ (Университетска) АД – Стара Загора, насочен към превенция на изоставянето на новородени деца. В ОЗД работи служител, който пряко отговаря за родилното отделение и ежедневно посещава родилното отделение, получава информация за постъпилите бременни и родилки, както и информация за майки, заявили желание да изоставят детето си или при които има такъв риск. Социалният работник осъществява срещи с майката, оказва ѝ подкрепа, информира я и я консултира относно социалните услуги в общността, издирва и осъществява срещи с близките на майката, извършва проучване, взаимодействия с други отдели «Закрила на детето», за да се предотврати изоставянето на детето.

През годината бяха издадени 12 направления и 1 заповед, с които бременни жени и непълнолетни момичета или майки, родили деца, които не разполагат с условия и подкрепа в грижите за детето, бяха насочени за дългосрочно ползване на услугите в Звено «Майка и бебе».

2. Провеждане на системна социална работа и подкрепа на семействата на деца, настанени в институции или услуги-резидентен тип с цел реинтеграция на детето.

Общият брой на случаите по реинтеграция за периода е 97, от които успешно приключилите са 16. Провежда се двегодишно следосиновително наблюдение на 17 деца.

Ежедневно служителите от отдела консултират родителите или полагащите грижи за деца по въпроси, касаещи спазването на правата и зачитането на интересите на децата. В работата по случаите активно се прилагат мерките, разписани в чл. 23 от ЗЗДетето – мерки за закрила в семейна среда, в т. ч. осигуряване на педагогическа, психологическа и правна помощ на родителите или на лицата, на които са възложени родителски функции, по проблеми, свързани с отглеждането, възпитанието и обучението на децата; консултиране и информиране на детето в съответствие с неговата възраст и степен на развитие; консултиране и съдействие по въпроси на социалното подпомагане и социалните услуги и др.

Активно се използват функциониращите на територията на общината социални услуги в общността. През годината са издадени 199 направления, от които:

- 173 направления, с които деца и/или техните родители, или полагащи грижи за тях са насочени към КСУДС за ползване на подходящи социални услуги;
- Към ДЦДУ – 12 направления;
- Към Центъра за ранна медико-социална интервенция – 14 направления и др.

С цел подкрепа на деца и семейства в работата по превенция на изоставянето или в процеса на реинтеграция, както и за деца, настанени в приемни семейства или при близки/роднини, през 2014 г. са отпуснати 52 еднократни помощи по реда на ЗЗДетето. Други 81 деца, настанени в семейства на близки/роднини, през годината са подпомагани с месечни помощи по реда на ЗЗДетето, 28 деца, настанени в приемно семейство, са подпомагани ежемесечно със средства, а за 11 деца с увреждания, настанени в семейства на роднини/близки или в приемни семейства, са отпуснати добавки по реда на чл. 51 от ППЗЗДетето.

Предприетите през 2014 г. по реда на ЗЗДетето мерки за закрила са, както следва:

- настанени в семейство на роднини или близки – 29 деца;
- настанени в приемно семейство – 7 деца;
- прекратено настаняването на деца в специализирана институция или услуга-резидентен тип и настанени в приемни семейства – 33 деца;
- настанени в социална услуга-резидентен тип ЦНСТ (МГД) – 4 деца;
- прекратяване настаняването на деца в специализирана институция и настанени в социална услуга-резидентен тип ЦНСТ – 95 деца;
- настанени в специализирани институции – 67 деца;
- реинтегрирани в биологичното семейства – 16 деца;
- прекратено настаняването в институция на навършили пълнолетие – 12;
- прекратено настаняването поради осиновяване – 14 и др.

Към 31.12.2014 г. децата, настанени извън биологичното семейство, с които ОЗД е работил, са общо 636, от които:

- отглеждани от роднини или близки – 197;
- отглеждани в доброволни и професионални приемни семейства – 31 деца;
- настанени в ЦНСТ/МГД – 40 деца;

- отглеждани в специализирани институции – 368 деца, от които в ДМСГД – 171, в ДДЛРГ („Незабравка”, „Българка”, „Мария Терезия” и „Геофано Попова”) – 147 и в ДДУИ (с. Петрово и с. Сладък кладенец) – 50.

През 2014 г. участията в съдебни и административни производства, засягащи права на детето са 665, от които:

- бракоразводни дела - 144
- дела за родителски права – 55
- дела за издръжка – 95
- дела за лишаване от родителски права – 0
- дела за установяване на произход и дела за установяване на бащинство - 23
- възпитателни дела по ЗБППМН – 3
- становища по влогове и имущество на дете - 101
- дела за настаняване на деца извън семейството – 151
- дела по ЗЗДН - 4
- дела за прекратяване на настаняването – 8 и др.

Към 31.12.2014 г. броят на действащите приемни семейства в общината е 29, от които в 1 доброволно с настанено 1 дете и в 28 професионални семейства са настанени 30 деца.

Добра практика във взаимодействието на ОЗД с МКБППМН е разпознаването на родителите като партньори. В тази връзка е изключително важно активното им участие в превантивните програми и кампании, с което успяхме да провокираме отговорност и диалог с децата.

Отчитайки ежедневната отговорност на родителите във възпитателния процес МКБППМН издаде и разпространи наръчник за родители „Как да предпазим детето от престъпление”. Наръчникът е подготвен от авторски екип - експерти по превенция на детската престъпност към Главна дирекция „Национална полиция” – МВР, Институт по психология на МВР, Академия на МВР, Научноизследователски институт по криминалистика и криминология при МВР и ЦКБППМН към Министерския съвет. Водени от желанието да бъдем полезни на по-широка родителска аудитория и да дадем отговор на поредица от въпроси по възпитанието, издадохме този набор от информация, препоръки и съвети в тираж 500 бр. Наръчникът беше предоставен на педагогически съветници, УКППУ и родителски настоятелства, родителите-участници в лятна превантивна програма, родители на деца с наложени възпитателни мерки и партниращите институции и организации, с които Местната комисия взаимодейства. Целта беше да се отвори пространство за подкрепа и доверие, както и да се насърчи отговорното и позитивно родителство.

В Програмата от теми за беседи, лекции, дискусии, тренинги и обучения, мултимедийни презентации и филми през учебната година комисията формира модул за работа с родители, касаещ: „Общуване с подрастващите”, „Тийнейджърите - как да общуваме с тях”, „Предизвикателствата пред съвременното семейство”, „Как да изградим адекватна комуникация с децата си”, „Причини за противообществените прояви на малолетните и непълнолетните – идеи за преодоляване”. Тематиката засилено беше застъпена при срещите-разговори с родителите на деца с наложени възпитателни мерки, в съответствие с нуждите им. С цел засилване на родителския контрол и във връзка със сигурността, живота и здравето на децата на родителите бяха припомнени Разпоредбите на чл. 8, ал. 3 от ЗЗД и Наредбата за опазване на обществения ред относно установения час и режим на посещение на обществени места. Запознати бяха и с предвидените санкции при нарушение.

Във връзка с правото на детето да живее с родителите си и да поддържа връзка с тях на 12 юли беше организирана екодискусия и пикник за деца и родители „Под клоните на 700-годишния чинар” с участието на 18 деца и 18 родители.

През 2014 г. служители от ОЗД Ст. Загора участваха в изготвянето на детайлна оценка и актуализиране на потребностите на деца над 3 години, настанени в ДДЛРГ – Стара Загора в рамките на проект „Детство за всички”. Осъществена беше важна част от подготвителната работа по извеждане на децата от специализираните институции / ДДУИ, ДМСГД и ДДЛРГ / и настаняването им в услуги-резидентен тип.

В изпълнение на мерките и дейностите, заложили в Националната програма за гарантиране на правата на децата с увреждания след извършване на съответното проучване, деца с увреждания и техните родители бяха насочени към различни доставчици на социални услуги за

специализирана работа с детето и обучение, подкрепа и консултиране на родителите на детето в грижите за него.

Издадени бяха направления и заповеди, както следва:

- към ДЦДУ - 12 направления;
- към ГС „Алтернатива 55” – 15 направления;
- към ДЦ/ДМСГД – 3 направления;
- към Центъра за ранна медико-социална интервенция към ДМСГД - 14 направления;
- към Сектор „Майчино и детско здраве” към ДМСГД – 4 направления.

С родителите на децата, посещаващи ЦСРИ, се провеждат системно:

- Консултиране от специалисти: за предоставяните услуги; текущо консултиране за напредъка и проблемите в работата с детето; консултиране по заявен проблем;
- преглед и актуализиране на плана за работа с детето на всеки 6 месеца;
- информационни срещи, най-често с представители на различни институции по важен проблем- относно неолходимост от усъвършенстване на системата за ТЕЛК.
- групи за самопомощ, обучения;
- съвместни инициативи по социализация на децата : изработка на мартеници и участие в изложба на мартеници в къща-музей «Градски бит», изнесени ателиета по художествено творчество на децата; участие в лятна програма за посещение на културни институти и др.
- съвместни благотворителни инициативи: коледен концерт с изложба базар и коледно тържество за децата на ЦСРИ И ДР.

Изготвени са 333 оценки на деца с увреждания по ЗИХУ. Представители на отдела участваха в заседанията на Екипа за комплексно педагогическо оценяване към РИО – Стара Загора, като бе извършено обследване и оценяване на образователните потребности на деца с увреждания, част от които се отглеждат в специализираните институции или услуги-резидентен тип в общината, а останалите - в семейна среда, Отпуснати са 242 помощни средства, приспособления, съоръжения за 163 деца с увреждания. Услугата «личен асистент» ползват 21 деца.

Приоритет II - Здравеопазване. Подобряване здравето на децата.

Провеждането на информационни кампании за ограничаване на социално-значимите заболявания сред децата и учениците е основна дейност в тази приоритетна област. С цел намаляване на **социално-значимите заболявания сред децата от детски и учебни заведения от община Стара Загора**, през 2014 г. РЗИ – Стара Загора инициира и участва в провеждането на различни здравнообразователни дейности и кампании с цел профилактика на основните рискови фактори за здравето – нездравословно хранене, тютюнопушене, физическа активност, злоупотреба с психоактивни вещества и др.

В тази връзка в изпълнение на Националната програма за превенция на хроничните неинфекциозни болести НППХНБ 2014 – 2020г.

- Беше проведена разяснителна кампания за факторите на риска, свързани с начина на живот – употреба на тютюневи изделия, злоупотреба с алкохол, хранене, физическа активност - бяха обхванати детски и учебни заведения от областта, групи студенти от педагогически и медицински профил, управители на служби по трудова медицина, читалищни дейци от действащите читалища в област – Стара Загора, лица в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства. Целта на кампанията беше да се осигури информация от най-ранна детска възраст, на учаци и студенти, на работещите, на старите хора по селата и на представителите на етническите малцинства – ромите. Партньори в реализацията на тази здравнообразователна кампания бяха медицинските специалисти и педагогическите съветници от детски и учебни заведения, обществените библиотеки от област Стара Загора.

- Беше организирана разяснителна кампания за значението на профилактичните прегледи по отношение на хроничните неинфекциозни болести и начините за предпазване от най-разпространените заболявания – сърдечносъдови, метаболитни и онкологични болести с помощта на **Сдружението на общопрактикуващите лекари – Стара Загора**, като се включиха **22** общопрактикуващи лекари от общините Стара Загора, Казанлък, Чирпан, Гълъбово, Павел баня, Николаево.
- Бяха разработени тематични материали за профилактика на диабет, за профилактика на хипертония и др. , които бяха публикувани на електронната страница на инспекцията и предоставени на регионалните медии.
- Експерти от РЗИ Ст. Загора участваха в радио- и телевизионни предавания във връзка с превенция на рисковите за здравето фактори, свързани с начина на живот.
- Бяха подготвени и издадени 3 бр. здравноинформационни материали в тираж 3000 бр. - дупляните „Внимание! Високо кръвно налягане – въпроси и отговори”, „Движението е здраве и сила” и „Тютюнопушене – знаете ли, че?”
- Беше проведено Национално изследване за разпространението на факторите на риска, свързани с начина на живот / по НППХНБ 2014 – 2020 г./, като в националната извадка на проучването от община Стара Загора участваха 2 детски и 1 учебно заведение.

Включването в кампанията „С любов за сърцето. Сърдечният пулс – самостоятелен **риск фактор за здравето**“ цели да се изградят традиции за контрол на собственото здраве и периодично проследяване на важни показатели.

В рамките на кампанията на 21 март студенти медици от Тракийския Университет измерваха сърдечната честота в пешеходната зона на бул. «Цар Симеон Велики», в пресечката му с бул. «Патриарх Евтимий». Деца от клуб «Млад здравен експерт» при РЗИ – Стара Загора разпространяваха сред гражданите здравно – образователни брошури по темите: «Как да измервате вашия пулс у дома?» и «С любов за сърцето».

На 26.03.2014г. в конферентната зала на хотел „Верея” пред общопрактикуващи лекари и студенти по медицина бе представена лекция на тема: „*Ролята на сърдечната честота като **риск фактор при КАБ /коронарна артериална болест***”.

През 2014г. от РЗИ Ст. Загора беше Изготвен анализ за здравословното състояние на децата и учениците за учебната 2013/2014 г за община Стара Загора.

По повод отбелязването на **Европейския ден на затлъстяването – 19 май**, на 7 училища от гр. Стара Загора бяха предоставени здравнообразователни материали – „Препоръки за здравословно хранене”, плакати с Пирамидата на здравословното хранене, филмите „Хранене по етикет”, „Щипка сол в повече”, „Солта на живота” за осъществяване на видеопокази в различните паралелки от училищата. От обратната информация от медицинските специалисти на учебните заведения със здравнообразователни дейности за отбелязването на този тематичен ден са обхванати 630 учащи се.

Дейностите по провеждане на регионалната програма „Детство без тютюнев дим”, Здравноинформационната кампания по повод отбелязването на Световния ден без тютюн – 31 май и Здравноинформационната кампания по повод отбелязването на Международния ден без тютюнопушене - 20 ноември 2014 г. включваха:

- Кампании за измерване на въглероден монооксид в издишан въздух с апарат рiCO+ Smokerlyzer на ученици и преподаватели – **изнесен Консултативен кабинет** - Община Стара Загора: I ОУ „Г. Бакалов”, СОУ „В. Левски”, Търговска гимназия „Княз Симеон Търновски”, СОУ „Хр. Смирненски”, ПГЕ „Джон Атанасов”, Съюз на математиците в България – клон Стара Загора. Общият брой на изследваните и консултирани лица в тези училища е 164.
- Здравно – образователни дейности в седем учебни заведения – беседи, видеопокази, дискусии.
- Оказване на информационна и образователна подкрепа на класовете и паралелките, участващи в Националния ученически конкурс „Проектът на нашия клас – за живот без

тютюн”, където СОУ «Хр.Смирненски» гр. Стара Загора беше наградено от МЗ със специална награда в подхода «Предай нататък!»

В Изпълнение на Проект „Здрави деца в здрави семейства” съвместно с медицинските специалисти от СОУ „В. Левски”, СОУ „Иван Вазов”, СОУ „М. Горки” бяха извършени здравнообразователни дейности,

В детските заведения от община Стара Загора бяха реализирани множество обучения в изпълнение на дейности по Национална програма за профилактика на оралните заболявания – профилактика със силанти

През 2014 г. продължи контролната дейност от страна на РЗИ по отношение на храненето в детските заведения. От началото на годината беше въведен новия Сборник рецепти за деца до 3 годишна възраст в ДЯ и ДК, като за целта директори и персонал от тези заведения преминаха съответните обучения.

Извършено беше проучване на фактическото хранене по сезони за 2014 г. на всички детски ясли и детски градини и беше оказвана текуща методична помощ по изпълнението на предписани мерки за осигуряването на здравословно хранене на децата и учениците.

Експерт от РЗИ – Стара Загора взе участие като лектор в провеждането на **семинар** за директори и медицински специалисти от детските кухни и детските ясли от област Стара Загора – **„Как да прилагаме изискванията за здравословно хранене на деца при приготвянето храната в детските кухни и детските ясли” с 60 участника.**

Във връзка с подобряване здравето на децата и повишаване на здравната им култура, в лятната превантивна програма „ВАКАНЦИЯ 2014” на МКБППМН се осъществиха разнообразни дейности в Модул 6: ПРАВО НА ЗДРАВЕ И ДОСТЪП ДО ЗДРАВНИ УСЛУГИ. ЗАКРИЛА ОТ УПОТРЕБА НА НАРКОТИЧНИ И ПСИХОТРОПНИ ВЕЩЕСТВА.

Общо 185 деца участваха в интерактивно обучение по здравословно хранене „Моето здраве – моя отговорност”, кинолектория и демонстрации с алкоочила „Алкохол, емоции, последствия”, арт терапия и ролеви игри „Усмивкова терапия – 4“ и „Искам да кажа „НЕ”. За поредна година партньори в инициативите са БЧК, БМЧК, РЗИ и ПИЦ по зависимости.

На 18 май по повод международния ден за съпричастност към засегнатите от ХИВ/СПИН в Национална АНТИСПИН кампания “Животът е безценен!”, съвместно с Местния обществен комитет по въпросите на ХИВ/СПИН, отдел ОМДС, Регионална здравна инспекция, СНЦ „Свят без граници”, СНЦ „Самаряни”, Клуб „Зараза“, БМЧК и МОС, почетохме жертвите от коварната болест с организирано засаждане на символична червена панделка.

Овлаждането на проблема с наркотиците изисква обединените усилия на отговорно ангажираните институции, неправителствените организации и гражданското общество. МКБППМН чрез програми и конкретни дейности предоставя на подрастващите знания за същността на проблема, за опасностите от употреба на наркотици, формиране на антидрога ценности и нагласи, умения за устояване на натиск за употреба на дрога, ограничаване въвличането на нови малолетни и непълнолетни. Успешно се прилагат иновативни превантивни програми сред учениците, програми за свободното време на децата, като алтернативен подход по отношение на поведението, свързано с употребата и злоупотребата с наркотични вещества.

В тази връзка при изпълнение на задачите за осъществяване на целите:

- ✚ 90% от всички реализирани беседи по Програмата за беседи, лекции, дискусии, тренинги, презентации и филми са на тази тематика. По заявки на училищни комисии са проведени 18 дискусии и презентации и са обхванати 450 деца. Продължават ежемесечните лектории на теми: „Информираният избор – знанието спасява. Помощ за приятел, употребяващ психоактивни вещества”, „Дрога!? Дали да не опитам?”, „Разпознаване на наркоманно поведение при подрастващите”, мултимедийни презентации „Наркотични и упойващи вещества”, „Не на дрогата” и „Превенция и противодействие на наркоразпространението в районите на училищата”.
- ✚ Разширяване на взаимодействието и съвместните инициативи с Общински съвет по наркотичните вещества като ангажиран партньор в превенцията на местно ниво.
- ✚ Насочване на деца с такива проблеми, както и техните родители за консултации в ПИЦ по зависимост

✚ Като мярка за осъществяване на контрол на МКБППМН бяха проверките в питейни и заведения за хазарт на мобилни групи

✚ Раздадени са информационни материали в кампании и в часовете на класа.

Ограничаване разпространението и употребата на психо-активни вещества, чрез осигуряване на ефективна превенция и достъп до здравни и социални услуги беше в основата на дейностите на Общинския съвет по наркотични вещества и Превантивно-информационния център (ПИЦ).

През годината от ПИЦ по зависимости бяха проведени:

- Индивидуално консултиране на деца и други лица със зависимо поведение и техните родители (при необходимост и по предварителна заявка или препоръка от МКБППМН и сектор „Пробация“).

- Обучения, тренинги на ученици от училища и ДДЛРГ, родители, педагогически съветници и други потребители, включващи: **Превантивно обучение и беседи с ученици (вкл. по метода „Връстници обучават връстници“)** - „Животът не търпи заместители“ насочено към универсална превенция на ниво училище/селективна превенция на ниво ДДЛРГ; **Интерактивно обучение на доброволци в кампания „Свободата да избираш“**- „Крчка към правилния избор“ насочено към Универсална превенция на средата; **Интерактивно обучение „Училище за родители“** в 3 модула, предназначено да родители и други потребители, с цел превенция на децата чрез работа с родителите им (по предварителен график); **Интерактивни обучения на студенти** от Педагогическия факултет на Тракийския университет.

- Информационни кампании за повишаване на информираността на подрастващите за вредата и рисковете от употреба и злоупотреба с ПАВ и предлагане на алтернативна ангажираност за свободното време на младите хора, **както следва: Младежки хепънинг „14 февруари - ден за любов, вино ... и още нещо“; „Жените и алкохолът“** под надслов „Да помислим за нея – ЖЕНАТА“; **Ден на отворените врати с Великденски празник и Великденска работилница; „Ние и психоактивните вещества“ с Конкурс за създаване на видеоклип и мултимедийна презентация на тема: „Психоактивните вещества: илюзии, страдание, престъпност“; Кампания „Усмивкова терапия - IV“** под надслов „Да на усмивката – Не на зависимостта!“ – проведе се за четвърта поредна година, а програмата ѝ включваше: ролеви игри „Мрежата срещу дрогата“ - ребус за употребата на ПАВ (стимуланти), синтетичната дрога и какво не знаем за марихуаната, алкохол и цигари, емпатия или как да се държа с човек със зависимост от ПАВ, как да помогна на приятел, попаднал в плен на зависимостта; ателие „Моят свят“ – изразяване върху хартия на чувства, емоции, представи, състояния на деца с девиантно поведение; представяне на алтернативи на зависими поведения чрез спортна и музикално-танцова програма: демонстрации на спортни клубове, певчески и танцови състави, художествено слово, рисунки върху асфалт и изложба на творби на деца за психоактивните вещества и техните ефекти; раздаване на информационни материали и символи срещу зависимостите с усмивки и настроение, малки подаръчни пакетчета за децата, представящи алтернативите срещу зависимостите, РЗИ - мобилен консултативен кабинет за отказ от тютюнопушене – безплатни консултации, демонстрация на алкоочила – влияние на употребата на алкохол; **Кампания „Искам да кажа „НЕ!“; Кампания „За отговорното родителство и наркотиците“**. Универсална превенция на ниво семейство - четиристранна среща разговор с родители, специалисти, медии и деца под надслов „Познаваме ли децата си?“, с провеждането на която насочихме усилията си към семейството, като напомнихме на родителите, че опасността дебне буквално пред входната им врата и ги информирахме за заплашителното разпространение на наркотиците и други психоактивни вещества, за пагубната им употреба и злоупотребата с тях - защото тя е не само болест, тя е симптом за проблем с личността на самите подрастващи.

Провеждането на обучение и консултации на медицински лица от ЦДГ за насочване към ранна диагностика на деца с данни за аутистичен синдром и на информационна кампания за информираност по проблемите на ГРР по случай 2 април – световен ден за информираност по проблемите на аутизма беше основна задача на ГС „Алтернатива 55“. През 2014 г. беше проведено едно обучение със студенти медици от Тракийски университет с лектори д-р Рени Колева и психолог Деяна Нончева. В рамките на европейски проект бяха проведени обучения на

медицински лица от областта. По случай международния ден за информираност по проблемите на аутизма се проведе и едномесечна информационна кампания

Приоритет III - Образование. Осигуряване на равен достъп до качествена предучилищна подготовка и училищно образование на всички деца.

През учебната 2013/2014 г. общият брой на интегрираните деца и ученици със специални образователни потребности е 357. От тях 306 ученици учат в общински училища, а 51 деца посещават различни общински детски градини. В СОУ "Ив. Вазов" и XII ОУ, където броят на децата е по-голям, е сформирани екип от психолог и логопед. В СОУ „Ив. Вазов“ е открит и работи кабинет за зрително затруднени деца, оборудван с брайлова машина, 4 компютъра със софтуер, подходящ за работа на незрящи хора, брайлов дисплей и необходими за обучението дидактически материали. В 5 общински училища има логопедични кабинети. Специалисти логопеди има осигурени и за децата от детските градини. Психолозите в общинските училища също подпомагат създаването на подкрепяща среда за включващото обучение. Взаимодействието на Община Стара Загора с екипа от специалисти в Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности осигурява по-качествена и ефективна комплексна педагогическа, психологическа и социална рехабилитация за децата, насочени към включващо обучение.

Заседанията на ЕКПО се провеждат в РЦПИОВДУСОП, гр. Стара Загора, което осигурява възможност да се покажат на родителите, както и на учители различни помощни технологии – високо и ниско технологични, които имат важно значение за образованието на деца и ученици със специални образователни потребности. Родителите вземат активно участие в работата на екипите сформирани, съгласно чл. 26 (1) от Наредба № 1 от 23.01.2009 г за обучението на деца и ученици със СОП и/или с хронични заболявания, което им дава възможност по-отблизо да се запознаят с работата на съответните специалисти и своевременно да получават информация за резултатите от работата с техните деца.

В рамките на средствата, планирани в инвестиционната програма на Общината за 2014 г., са извършени ремонтни дейности за подобряване на образователно-възпитателния процес.

За социализация на децата, посещаващи ЦСРИ за деца с аутизъм, екипът на Центъра работи системно чрез: организиране на посещения на различни обществени места - РБ „З.Княжевски“ и библиотека „Родина“, РИМ, Пожарната, „Музея на религиите“ с инициативата “Замесете се с нас!”, по покана на мрежа „Хлебни къщи“ и др., съвместно с родителите; организиране на групови дейности с деца от МОС, от Националната гимназия по пластични изкуства и дизайн „Д. Узунов“- Казанлък, от МКБППМН, от ДДЛРГ „Незабравка“ и др.; участие в изложби, срещи, благотворителни концерти.

През м. декември 2014 г. Общински съвет Стара Загора с Решение № 1617 прие Общинска програма за образователна интеграция на децата и учениците от ромски произход за учебната 2014/15 г.

Интегрираното образование на децата и учениците от ромското малцинство от кв. Лозенец продължава през учебната 2013/14 г. и обхваща деца от подготвителни групи и ученици от I – VIII кл., обучавани в приемни училища.

Усилията са насочени към извеждане на деца и ученици от кв. Лозенец. На 42 ромски деца от кв. „Лозенец“ е осигурен транспорт от кв. „Лозенец“ до НУ „Зора“, където са записани за учебната 2013/2014 г. На децата и учениците е осигурен безплатен обяд и 3 пъти седмично плод по схема „Училищен плод“ на Държавен фонд „Земеделие“.

Три основни училища - в с. Хришени, в с. Калояновец и в с. Хан Аспарухово се включиха в Програмата «Намаляване на отпадането на ромските деца от училище» на Центъра за междуетнически диалог и толерантност «Амалипе».

Създадените по Проект „Заедно напред“ по ОП „Развитие на човешките ресурси“, схема „Интеграция на децата и учениците от етническите малцинства в образователната система“ 13 клуба в IOY „Г. Бакалов“ продължават дейността си.

През 2014 г. Община Стара Загора продължава да изпълнява **Проект на Програма BG06 "Деца и младежи в риск", Компонент 1 „Грижи за младежи в риск“** по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (ЕИП) 2009-2014 г. Основната цел на Компонент 1

„Грижи за младежи в риск” е да се създадат младежки центрове чрез изграждане/модернизация на подходяща инфраструктура и въвеждане на услуги за младежи в риск или неравностойно положение.

МКБППМН съдейства на органите по образованието за обхващането и задържането на подлежащите на задължително образование. Общественият възпитател ежесечно се интересува и отразява в отчетите си посещенията в училище на малолетните и непълнолетни с наложена мярка по чл. 13, ал. 1, т. 5 и чл. 41, ал. 1 и ал. 2 от ЗБППМН. Директорите или УКПППУ сигнализират за проблемни деца и ни търсят за съдействие в работата с тях. Педагогическите съветници и училищните педагози са тези, с които набелязваме мерки за корекция в поведението, какво стои зад безпричинните им отсъствия и как да променим нагласите. В тази връзка се проведеха индивидуални срещи с ученици, с цели паралелки и с родители. Чрез дискусии, даващи подходяща информация за рисковете от отпадане, мотивираме и стимулираме децата за редовно посещение на учебни занятия.

Отпадането на децата от образователната система се дължи най-често на проблеми в семейството - битови или миграция на лицата, които се грижат за детето, пътуване в чужбина, занижен родителски контрол. Някои деца са спрени от родителите си (предимно от ромски произход) с различни мотиви - ранен брак, грижи за по-малките членове на семейството и други.

Чрез дейността на изнесените приемни в селата Дълбоки, Братя Кунчеви, Калояновец и ромския квартал в Стара Загора се разшири обхвата на въздействие върху рискови групи, предимно от ромска етническа общност. Четирима обществени възпитатели оказват консултативна и методическа помощ при конкретни случаи, набелязват превантивни мерки за ограничаване противообществените прояви, обсъждат случаи на застрашени от отпадане ученици, деца жертва на насилие и такива с проблеми в общуването и училищните изисквания.

Приемната в административно бюро „Лозенец“ в ромския квартал е отворена за консултации всяка сряда от 11,30 до 12,30 часа. Общественият възпитател проведе много срещи и разговори с жители на квартала, които споделяха своите проблеми.

Най-чести посетители на приемната бяха:

- родители и деца, на които е наложена възпитателна мярка по чл. 13, ал. 1, т. 5
- родители, които търсят съвет за подходящо за детето им училище след 7-ми или 8-ми клас
- възрастни хора, които сами полагат грижи за внуците си – търсят съдействие при контрола над децата
- роми, навършили 16 години, но прекъснали образованието си поради ранен брак и търсещи съвет могат ли да продължат да учат и къде
- деца, с които общественият възпитател е работил преди месеци или години

Много от децата продължават срещите си с обществения възпитател дори и след отпадане на мярката за възпитателен надзор, търсят съвет или одобрение за свои дела.

Въпроси и казуси, с които се среща общественият възпитател в приемната:

- къде да продължат образование децата след 7-ми и 8-ми клас
- недоволство от факта, че са спрени социални помощи и детски надбавки след продължителни неизвинени отсъствия на децата им от училище („Разбирането”, че посещението на училище е личен въпрос)
- търсят съдействието на обществения възпитател за преместването на детето в друго училище или връщането му в училище, в което е било преди, но е отпаднало поради заминаване за чужбина за определен период
- проведени са беседи с възрастни роми, отглеждащи сами внуците си поради заминаване на родителите в чужбина. Оказана им е консултативна помощ при справянето с трудностите, с които се срещат при възпитанието и контрола над децата
- роми, навършили 16-годишна възраст, но не успели да завършат основно образование поради ранна женитба или други причини бяха насочени от обществения възпитател да продължат образованието си в училища, които предлагат самостоятелна форма на обучение.
- майка търси съдействие от обществения възпитател за връщане на „откраднатата” ѝ дъщеря от дома на „крадеца”. Съвместните усилия на районния инспектор и възпитателя връщат момичето у дома и в училище.

- търсят при решаването на социални въпроси и дори за намиране на работа.

През месец април 2014 г. в Административно бюро „Лозенец“ се проведе среща на представители на отдел „Образование, младежки дейности и спорт“ в Община Стара Загора и Ганко Ганев - гл. специалист в АБ „Лозенец“ с родители, които не осигуряват присъствието на децата си в училище. Повод за срещата са уведомителни писма от директорите на XII ОУ „Стефан Караджа“ и на СОУ „Хр. Смирненски“ за отсъстващи ученици. Целта на срещата е да се разговаря с родителите на тези ученици, които са прекъснали образованието си или отсъстват от училище, да се разберат причините за отсъствията и да бъдат предупредени за наказанията по чл. 47 от ЗНП и със Закона за административните нарушения и наказания.

По Програмата на МКБППМН от теми за беседи, лекции, дискусии, тренинги и обучения, мултимедийни презентации и филми през учебната година, в двете ромски училища в града са реализирани 20 беседи с 489 ученици в час на класа на теми: „Образованието – шанс за ромските деца“ и „Ранните ромски бракове или как традицията среща закона“.

В Модул 2. ПРАВО НА ОБРАЗОВАНИЕ. ПРАВО НА ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ, АДАПТИРАНА ЗА ДЕЦА от лятната превантивна програма общо 216 деца проявиха интерес към дейностите: състезание за любители на писаното слово „Открий моя любим герой“, посещение в печатница „По пътя на книгата“, кинолекториите по кариерно ориентиране Професия и кариера“ и „Как да избира своята професия“, ролеви игри и интерактивни занимания в Областен информационен център „Играем и се забавляваме заедно в обединена Европа“, анимационно фентъзи в Планетариума „Мегаум“, „Езикът на тялото“ - практическо занятие с клуб „Диалог и дебат“ ПГСАГ „Л. Байер“.

През 2014 г. в ОЗД Ст. Загора са постъпили 59 сигнала за деца, допуснали голям брой неизвинени отсъствия, които са застрашени от отпадане от училище или родителите са взели удостоверения за записване на детето в друго училище, но няма информация това да е сторено. Извършени са проучвания на условията, при които се отглежда детето, причините, поради които не посещават училище и са предприети мерки за възобновяване на посещенията. Родителите и децата са информирани и консултирани за разпоредбите на ЗНП, ППЗНП, ЗЗДетето и др., както и за административно-наказателната отговорност в тези случаи.

Приоритет IV - Повишаване ефективността на мерките за защита на децата от всякакви форми на злоупотреба, насилие и експлоатация.

Ескалацията на агресивно и проблемно поведение налага необходимостта в работата по превенция на насилието да се използва междуинституционален подход на местно ниво. МКБППМН работи екипно и периодично обменя информация за поетите ангажменти по регистрираните случаи на насилие с ДПС, РП, ОЗД, УКПППУ. Организиран се съвместни работни срещи с цел да се разпределят задачите по приоритет и ресурс, координират се действията за предотвратяване и установяване на насилието, прави се оценка на случая, насочва се детето към рехабилитация, при нужда се оказва подкрепа на семейството в Центъра за превантивна и психолого-консултативна дейност.

Анализът на случаите, по които работи МКБППМН, показва, че при децата, отглеждани в нарушена семейна среда, най-често се среща физическо и психическо насилие. Реалният живот (филми, компютърни игри, правилата на улицата) им натрапва идеята, насилничеството е печелившо поведение. В заявките за дискусии с ученици и родители, които подават УКПППУ, се наблюдава подчертан интерес към темата за насилието и агресията (24%). При посещенията в часа на класа се повишава информираността на децата и нагласата им към утвърждаване на позитивни модели за справяне с конфликтни ситуации.

През цялата година са посетени 110 часове на класа в различни общински училища, в които 2750 деца са разговаряли с подготвени специалисти по темите: „Убедителни без агресия“, „Насилие в човешките взаимоотношения. Разлика между сила и насилие“, „Правото на силата или силата на правото“ „Как да контролираме гнева си“, „Тормоз, конфликт и умения за общуване“, „Позитивното мислене – начало на решаване на конфликтите“, „Агресията и начините да бъдем силни“, „Конструктивно справяне с конфликти“, „Детската безопасност и училището“, „Тормоз и кибертормоз между деца в училищна възраст“ и др. На повечето от тях са раздадени 150 листовки

с правила за предпазване от насилие и информация относно „Насилие в детска и младежка възраст”, „Сексуално насилие”, „Насилие и дете”, „Интернет магията”.

През последните години идеята за младежка мобилност се утвърди като ключов приоритет на Европейската комисия, като основен инструмент за мотивация за участие в образование и обучение през целия живот, за подобряване на професионалния избор и изграждането на чувство за глобалност и принадлежност към Европа и света.

На 10 юли в лятната превантивна програма в интерактивното обучение по ориентиране за мобилност „С ум и сърце по света”, чрез презентация, игри и дискусии 29 деца се запознаха с различните аспекти на пътуването в чужбина, с ползите, предимствата и рисковете от предприемането на такова начинание. По-богатата обща култура, знанията и уменията за справяне в различни ситуации са ефективна превенция на трафика на хора. Обучител беше обществен възпитател - национален посланик на мобилността.

В 2% от общо реализираните беседи и дискусии в училищата са обсъдени и дискутирани темите: „Робството на 21 век – трафик на хора”, „Новото лице на трафиканта”, „Трафик на хора”. Посетени са 4 часа на класа със 100 обхванати деца. Осъществени са прожекции на филма „Отвори очи” с последващи дискусии, в които е отделено специално внимание за рисковите ситуации, които биха могли да създадат предпоставки за сексуални посегателства. Колкото по-информирани са малолетните и непълнолетните, толкова по-трудно стават мишена на измама.

С оглед засилване на противодействието срещу престъпността сред младите хора и недопускане на престъпления против младежта на територията на общината са извършени 26 специализирани проверки съвместно със служители от ОДМВР, I РУП, II РУП. Контролът е осъществен в райони и места, където се събират малолетни и непълнолетни лица с цел установяване на: системно просеци и скитащи, проституиращи, непълнолетни лица, принуждавани да живеят на съпругески начала с друго, спазване на вечерен час, разпространение на наркотични вещества в райони на училища и интернет зали, продажба и употреба на алкохол от лица под 18 г., прием на работа на лица без надлежно разрешение.

Проверени са: сборища на проституиращи лица, питейни и увеселителни заведения, компютърни клубове, зали за хазарт, търговски обекти, райони на учебни и детски заведения, ДДЛРГ с общо 211 малолетни и непълнолетни проверени лица. В резултат на извършените проверки са издирени 2 непълнолетни лица, обявени за ОДИ. Нарушения за неспазване на вечерен час от малолетни и непълнолетни не са констатирани. Други нарушения, относно: прием на работа без надлежно разрешение на лица, ненавършили 18 г., опиване с алкохолни напитки и продажба на алкохол на лица, ненавършили 18 г., просеци, скитащи и др. не са констатирани.

МКБППМН упражнява контрол върху настойниците и родителите във връзка с наложените мерки по чл. 15, ал. 1 от ЗБППМН. Поддържа се периодично контакт с тях и при нужда се реагира. През 2014 г. ежесечно по график служители от ДСП – Стара Загора извършваха проверки за просеци деца и деца на улицата чрез обходи в централната градска част, около големи вериги магазини, паркове, пазара, храмове, заведения за хранене и др. Общият брой на регистрираните от 2005 г. до момента просеци деца е 55. Установени са 7 нови случая на просеци деца, като всички са деца с предприета мярка за закрила.

ОЗД сигнализира РП – Стара Загора за 6 случая за упражнено насилие над деца. Същевременно за всяка предоставена полицейска закрила на дете през годината РП е уведомявана от съответното полицейско управление. РП – Стара Загора е разпоредила на ОЗД/ДСП – Стара Загора и отделът извърши проверки на деца за наличие на риск.

Във връзка с постъпили в ДСП – Стара Загора сигнали за деца, въввлечени или в риск от въвличане в трафик, са издадени 17 направления, с които майки и техните деца, преживели насилие, са насочени за ползване на услугите в центъра. Със заповеди деца, жертва на насилие, са насочени към кризисен център в страната.

За служителите в отдел „Закрила на детето” 2014 година беше изключително натоварена поради много големият брой сигнали и отворени случаи и работата с деца, настанени в специализираните институции на територията на общината. За успешната работа от голямо значение бе продължаващото добро взаимодействие с органи и институции, имащи отношение към спазването на правата на децата – община Стара Загора, органите на МВР, Съда,

Прокуратурата, МКБШМН, РИО и училищните власти, РЗИ, болници, диспансери и други здравни заведения, общопрактикуващите лекари др.

Приоритет V – Спорт, култура, свободно време и развитие на способностите

Във връзка с изпълнение на поставените цели в раздел V от Общинската програма за закрила и развитие на децата, отдел “Образование, младежки дейности и спорт” и извънучилищните педагогически учреждения реализираха през календарната 2014г. предвидените дейности за осмисляне свободното време на децата и младите хора.

Учениците от Община Стара Загора имаха възможност да участват в много състезания, първенства и конкурси, организирани от ЦНКИ и финансирани от общинския бюджет.

Участие на школите по изобразително изкуство, приложни изкуства и малка пластика в национални конкурси:

- „Моите детски мечти” – брой участници – 9 /първо място/
- „Трифон Зарезан”- брой участници – 7 /първо място/
- «Чудомириада», «Малките нашенци» - брой участници – 9 /награда на журито/ за активно участие, второ място, трето място и грамота за активност на формата
- «Млади таланти» - брой участници -3 /три награди/
- «От Коледа до Васильовден» - брой участници -5 /втора награда/
- «Водата извор на живот» - брой участници – 4
- «Лазарка мома гиздава» - брой участници – 3

Общоградски конкурси и изяви

- За изработване на мартеници и сурвакници. Проведени с огромен успех и предназначени за децата от предучилищна и училищна степен. Изработени над 350 експоната в двата конкурса и раздадени 150 награди – индивидуални и колективни.
- Организиран и проведен детски коледен уъркшоп за децата на Райфайзенбанк – район Стара Загора.
- Проведен пленер „Богородична стъпка” през месец август.

Произведенията на децата от трите школи бяха изложени в град Раднево.

- Проведена съпътстваща изложба на рисунки и маски в рамките на Маскарадните игри.
- Годишната художествена изложба с над 80 участници и раздадени грамоти на деца от трите школи по живопис, малка пластика и приложни изкуства, Подредена изложба в градската художествена галерия.
- **Ученически фотоконкурс:** «Маскарадните игри през моя обектив»

Във фотоконкурса участваха деца и младежи в две възрастови групи от 8-14 и 14-19 години. Брой на участниците – 20, отличени – първо, второ и трето място в двете възрастови групи.

- **Участие на астрономи любители в Национална младежка конференция в гр. Варна.**

Участвали 5 астрономи - любители от НАОП – Стара Загора: 3-ма от 8-12 клас и 2-ма студенти. Изнасяне на доклади с наблюдателни резултати и изследователски интерпретации.

- **Отбелязване Международния месец на астрономията. Нощ на Гагарин.** Отбелязване на международния ден на космонавтиката -12 април чрез регистрация в международната кампания и 35 години от полета на първия български космонавт на 10 април чрез програма от филми и занятия, откриване на Музей на космонавтиката и издаване на вестник „Вселена” на Клуба на астрономите - любители „Гемма“ за популяризация на космонавтиката. Около 700 посетители от предучилищна възраст 1-12 клас и граждани.

- **Изложба на школите по изобразителни и приложни изкуства в РБ „Захарий Княжески” и в зала «Лубор Байер» - участвали 87 деца и младежи.**

Отбелязване на астрономически дни – равноденствия и слънцестояния.

- Демонстрационни наблюдения с телескоп за популяризация на астрономията и програма от детски занятия, лектория за слънчевата активност за ученици 5-12 клас, студенти от Тракийски университет и други посетители за популяризация на астрономията.

- **Участие на старозагорски младежи в 68-ия национален туристически поход «По стъпките на Ботев».** Сформирана за пръв път група от 35 старозагорски младежи и финансирана от Община Стара Загора по проект, които взеха активно участие в националния поход.

- **Общински конкурси по дебати, организирани от ЦНКИ.** – В турнира по дебати взеха участие представители на клубовете по дебати на ПГВМ «Ив. П. Павлов», ПМГ «Гео Милев» и клуб «Дебати» към ЦНКИ.

- **Провеждане на детски занимания в „Звездна работилница”** – В двете си издания – редовни обучителни сесии и летни сесии. Основната цел на формата е придобиване на знания за планетите, звездите и съзвездията на есенното и зимно небе и придобиване на мотивация за участие в следващите форми на НАОП за деца. Присъстват средно 15-25 деца на всяко занятие от 1-4 клас и предучилищна възраст. Водят се системни занятия от октомври до юни. Провежда се и лятна сесия с цел засилване на интереса към небесните обекти чрез игрови елементи.

- **Участие в Националната конференция по проблемите на обучението по физика и астрономия.** Участие в 40-та Национална астрономическа младежка конференция, 5 астрономи - любители от НАОП - Ст. Загора: 3-ма от 8-12 клас и 2-ма студенти. Изнасяне на доклади с наблюдателни резултати и изследователски интерпретации.

Младежки форуми, състезания и кампании: „Безопасна училищна среда”, «22 април – Ден на земята» «Младите водачи реагират», «Мисли за мен, когато шофираш», «От ден без насилие към живот без насилие», «Ден на Европа», «Безопасна ваканция», «Антиспин кампания», Избор на кмет на Млада Загора и Младежки общински съвет.

- „Безопасна ваканция” – традиционна проява, насочена към деца втори – четвърти клас. Организирана от Младежки общински съвет - Стара Загора, Детска полицейска академия, отрядите “Млад огнеборец” и Младежката група към БЧК. Включва викторина по безопасност на движението и обучение по безопасно пресичане, провеждани от Детска полицейска академия; демонстрации, обучение и блиц-викторина, провеждани от отрядите “Млад огнеборец”;

- конкурс за рисунка на асфалт „Моята мечта за свят без насилие” и конкурс за най-оригинални позитивни послания върху балон, организирани от МОС;

- демонстрации и обучение по оказване на първа помощ, провеждани от Младежки червен кръст – Стара Загора. Победителите в конкурсите получиха грамоти и награди. Проявата има за цел и да представи на децата различни форми на доброволчество и възможности за социалнопозитивна изява. Участие в нея взеха над 250 деца от старозагорски училища, а над 20 доброволци от Младежки общински съвет бяха основните организатори и участници в програмата.

- Младежка кампания „Мисли за мен, когато шофираш – 8”. Над 800 водачи декларираха съпричастност към младежката кампания за толерантност на пътя „Мисли за мен, когато шофираш – 8”. Подписка и томбола включваше инициативата на Младежки дом и Младежки общински съвет – Стара Загора. Осмото издание на кампанията, провокиращо отговорността на водачите на МПС, се проведе на две бензиностанции в града. Над 30 младежи-доброволци от Младежки общински съвет се включиха в инициативата и успяха да спечелят подкрепата на 805 водачи, които с подписа си поеха моралния ангажимент да шофират разумно. Подписаните получиха нагръден знак за съпричастност с мотото на кампанията. „Мисли за мен, когато шофираш” е посланието, с което комисията по превенция на престъпността към МОС прикани водачите към отговорно и разумно шофиране.

- «От ден без насилие към живот без насилие» - Младежки общински съвет инициира общински конкурс за кратък филм на тема „ОТ ДЕН БЕЗ НАСИЛИЕ КЪМ ЖИВОТ БЕЗ НАСИЛИЕ”. Конкурсът е част от дейностите, организирани от Младежки общински съвет Стара Загора, по тази тема и има за цел да накара младежите да се замислят за насилието между хората като проблем на човешките взаимоотношения.

- Обучителен модул „Правата на човека” – Проведено обучение съвместно с ИЦ «Европа директно»; в обучението участваха над 30 младежи доброволци от всички училища.

Дейности и прояви на клуб «Млад журналист», вокална студия „Маргаритки”, танцова формация «Маргаритки», ДФА «Траянци» и вокална фолклорна група и мажоретен състав към ЦНКИ.

- Клуб «Млад журналист» - Брой на участниците – 10 души. Продължи запознаването и обучението на младежите с основите на журналистическата работа, издаването на електронно издание «Свободна зона», срещите и гости на града, изявени творци в различни области на обществения и културен живот на града.
- Вокална студия «Траяна глас» - Брой на участниците – 25 души, участие с концертни програми, организирани от ЦНКИ, съвместни продукции с Държавна опера в спектаклите «Сън» и «Турандот», участие в конкурси и др.
- Танцова формация «Маргаритки» - 60 деца. Участват в общински прояви и концертни изяви, организирани от Община Стара Загора и ЦНКИ. Концертни изяви с «Вълшебства», «Сън», «Балетни мечти», турне в град Марибор и изнесен концерт и др.
- Мажоретен състав и състав за латиноамерикански танци – брой на участниците 13 в Мажоретен състав и 40 в латино танците. Над 30 участия в различни прояви на общинско и национално ниво. Спечелени първи места на конкурси за мажоретни състави и латино танци.
- ДФА «Траянци» и вокална фолклорна група – участия в Лазарски празник, дефилета, «Усмивкова терапия» - съвместно с ПИЦ по зависимости, Ден на Европа, Спортен празник, «Безопасна ваканция», Откриване на реконструкция на Античен форум, Първи юни, Коледен концерт, Спортист на годината и много други.

Младежки кампании, шествия, концерти и конкурси:

- Факелно младежко шествие по повод 3 март – Традиционна инициатива, в която участваха 25 представители на Младежки общински съвет.
- Младежки кампании за отбелязване на празници и обичаи с деца от ДДЛРГ – Традиционният концерт дискотека, организиран от МОС и Младежки дом, премина с много танци, игри, викторини и награди и лакомства, предоставени от спонсори. На проявата присъстваха – 70 деца от домовете и 30 доброволци от МОС.
- Концерти на ДФА „Траянци” пред родители на децата, участващи в ансамбъла.
- Концерт на формациите от ЦНКИ по повод 1 юни и Коледа.
- Традиционен младежки антиспин концерт – Във връзка с Националната антиспин кампания „ Да запазим посоката, да продължим пътя! Животът е безценен.", членовете на Младежки общински съвет (МОС) проведоха информационна кампания в центъра на Стара Загора съвместно с клуб „Зараза” - СНЦ „Самаряни” и БМЧК Стара Загора. Организираха игра със специални карти с въпроси, засягащи ХИВ безопасността и раздадоха информационни материали и предпазни средства. От 19.30 часа в Младежки дом - Стара Загора МОС представиха пред публиката благотворителната си постановка „НIV”. Събраните средства бяха дарени на Центъра за социализация и рехабилитация на деца с аутизъм в Стара Загора.
- Младежкия общински съвет в Стара Загора организира благотворителна постановка за 14 февруари. В Младежки дом се представи едно по-особено издирване - това на Любовта. Много емоции, настроение и неочаквани обрати бяха подготвили 16 момичета и момчета от Младежки общински съвет. Средствата бяха дарени за лечението на момиче от Стара Загора.
- Избор на кмет на Млада Загора и Младежки общински съвет. За 18 път бе избран кмет на Млада Загора. Тази година това е Диян Ганев от Професионалната гимназия по електроника "Джон Атанасов". На 05 октомври той получи символичния ключ на града, връчен от кмета на община Стара Загора Живко Тодоров. „През 1996 година е създаден Младежкия общински съвет. От този момент нататък общината стои рамо до рамо с нас и винаги ни помага, защото всяка една нация знае, че бъдеще без младежи няма"- заяви новия кмет на Млада Загора.
- За първи път бе иницирана и проведена и "Сцена на науката". Инициативата е по идея на Община Стара Загора и се организира от ЦНКИ - НАОП за учениците от училищата на град Стара Загора. Всички присъстващи наблюдаваха ефектни демонстрации, любопитни рекорди и научиха малко известни факти от света на науките. Участниците предложиха среща с химията, физиката,

астрономията, биологията и географията по един различен и нестандартен начин. В нея взеха участие и направиха демонстрации по физика представители на Пловдивския университет, ученици от ПГСАГ „Л. Байер“, ГПЧЕ „Ромен Ролан“ и ТГ „Княз Симеон Търновски“.

През 2014г. екипът на МКБППМН предложи на децата на Стара Загора пето издание на лятна превантивна програма. Тя е естествено продължение на превантивната работа в училище, но целта е да ангажира деца в риск, с неустойчиво поведение и такива, които предпочитат пълноценно да организират ежедневието си през ваканцията.

Данните от анализите и опитът на Местната комисия показват, че по време на летните ваканционни месеци нараства броят на противообществените прояви.

МКБППМН набеляза мерки и дейности за повишаване сигурността на децата и превенция на противоправното поведение на малолетните и непълнолетните през лятото.

- Съвместни специализирани проверки с РУ „Полиция“ в райони на най-често скитащи, просещи деца, както клубове и нощни заведения
- Консултации на деца, родители по летен график
- Лятна програма „ВАКАНЦИЯ 2014“.

Тя е естествено продължение на превантивната работа в училище, но целта е да ангажира деца в риск, с неустойчиво поведение и такива, които предпочитат пълноценно да организират ежедневието си през ваканцията. Ангажимент на нас, възрастните, е да подготвим млади граждани с активна гражданска позиция, като им дадем знания, образование и възпитание и им предоставим възможности, които да провокират активност.

Програмата „ВАКАНЦИЯ 2014“ се проведе в периода 23 юни – 31 юли 2014 г. и привлече общо 1224 ангажирани участници – деца на възраст от 5 до 18 години, от различни старозагорски училища, с различен социален статус, с различен етнос, в неравностойно положение, както и други от страната и чужбина, които гостуваха на града през лятото. С подчертан интерес се включиха децата от трите ДДЛРГ – 170 участници в различни прояви. В програмата участваха още: 22 деца, с които се извършва индивидуална корекционно-възпитателна работа, съгласно ЗБППМН; 18 родители-участници; 29 партньорски институции и организации; партньори-родители, учители, общественици и доброволци. Програмата предостави безплатно пакет от 30 разнообразни инициативи за приятна и пълноценна ваканция на подрастващите в града. Посветена бе на „2014 – година на правата на детето“ по повод 25 години от приемането на Конвенцията на ООН за правата на детето. В тази връзка нейните послания бяха: „ДЕЦАТА НА СТАРА ЗАГОРА НА ФОКУС“ и „ДЕТСКИТЕ ПРАВА ИМАТ ЛИЦЕ И ИСТОРИЯ“. Основно право на всяко дете е да има жизнен стандарт, съответстващ на нуждите на неговото физическо, умствено, духовно, морално и социално развитие. Безспорна е отговорността на нашата институция да предложи на всяко дете възможност да се включи по избор в широк кръг от дейности. Децата, доброволно заявили се за участие, имаха възможност да упражнят основни детски права и свързаните с тях отговорности, обособени в 7 модула: право на живот и развитие, на образование, на физическо укрепване, на почивка, игра и културна дейност, гарантиране на безопасност въкъщи и навън; право на детето да живее с родителите си; право на здраве и закрила от употреба на наркотични вещества; право на специализирана грижа и подкрепа на децата с увреждания.

Програмата включваше ежедневно провеждащи се интерактивни обучения и игри, кинолектории, демонстрации, симулативни и ролеви игри, арт терапия, викторини, дискусии, работа с казуси, както и спорт, танци и много забавления, изцяло организирани и контролирани от секретаря, специалиста и обществените възпитатели. Децата се учеха да общуват пълноценно, да бъдат спонтанни, да овладяват гнева, да са толерантни, неагресивни, честни, да влагат душа в нещата, които правят и да се чувстват удовлетворени.

В Модул 5. ПРАВО НА ФИЗИЧЕСКО УКРЕПВАНЕ се включиха 191 участници в игри на бадминтон, волейбол, баскетбол и плуване.

В Модул 4. ПРАВО НА ПОЧИВКА, ИГРА И КУЛТУРНА ДЕЙНОСТ. ГАРАНТИРАНЕ НА БЕЗОПАСНОСТ ВКЪЩИ И НАВЪН участниците бяха провокирани да проявяват своите таланти, да усъвършенстват уменията си, да намират приятели и хоризонти за мечти. Дейностите от програмата подпомагат успешното справяне с някои от задачите на развитието, които стоят пред подрастващите и чието решаване гарантира тяхната сигурност и безопасност. За безопасността на децата се проведеха поредица от интерактивни обучения по превенция на виртуалното и реално

насилие, по първа долекарска помощ, по превенция на пътния и водния травматизъм. Обособени в работни групи, децата даваха идеи и предложения, вземаха решения по казуси, касаещи безопасността.

Общо 493 деца в 11 дейности от модула участваха в игри, обучения за превенция на рисковете от злополуки и наранявания при деца и изграждане на модели на поведение за справяне с опасностите в бита и жизнената среда: пленер „Лято с усмивки“, спортни и подвижни игри на открито, фотосесия, маратон от народни и латиноритми, дискусия и викторина за водния травматизъм „Безопасно лято около и във водата“, демонстрации по първа долекарска помощ „Помогни на приятел в нужда“, клипове по безопасност и дискусия съвместно с МОС „Безопасно къщи и навън“, интерактивни игри съвместно с РЗИ „Аз се движа безопасно“, интерактивни игри и викторина с Детска полицейска академия „Безопасност на пътя“, интерактивно обучение по ориентиране за мобилност „С ум и сърце по света“, демонстрации в ОУ „Пожарна безопасност и защита на населението „За нашата пожарна безопасност“.

В националния конкурс „В подкрепа на детската безопасност“ организиран от Държавната агенция за закрила на детето, Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (МКБППМН) към Община Стара Загора получи I-во място за реализираната лятна превантивна програма „ВАКАНЦИЯ 2014“.

В Семейния център за консултиране на деца в риск и техните родители, по проект на НПО „Алтернатива 55“, децата показаха, че независимо колко са различни могат да творят и се забавляват заедно.

В рамките на проект „Мобилно ателие Заедно“, реализиран от ГС Алтернатива 55 бяха осъществени 12 мобилни ателиета, в две секции – „Рисуване“ и „Приложни художествени дейности“, с активно участие на деца, родители, специалисти и много доброволци - в ДДЛРГ „Незабравка“, Художествената гимназия в град Казанлък; ЦНКИ; библиотека „Родина“; в парка и др.

Изработените художествени предмети бяха изложени в Младежки дом - Стара Загора на 12 и 13 декември 2014 г., в благотворителен базар. Бе издаден календар със снимки на изработени в ателиетата предмети и рисунки.

Бе проведена програма за рехабилитация чрез плуване в общински басейн, под ръководството на треньори от клубовете «Траяна» и «Августа», по проект, финасиран от ФПББ. Проведени бяха безплатни плувни занятия /над 130 часа / с 12 деца , в четири групи.

В изпълнение на Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби експертно-консултативната комисия обсъди постъпилите искания за предоставяне на стипендии през 2014 г. Комисията предложи на Кмета на Общината да предостави 7 стипендии за 12 месеца в размер на 135 лв. на месец на 7 ученици от общински училища, класирали се на призови места в национални или международни конкурси, олимпиади или състезания. Една от стипендиите е в областта на културата и 6 – в областта на спорта. Всяка година Кметът на Община Стара Загора връчва наградата „Млада Загора“ на учащи се младежи за изключителни постижения и извоювани награди от национални и международни състезания, олимпиади и конкурси в сферата на науката и образованието, културата и изкуството. През 2014 г. бяха присъдени 1 индивидуална и 1 колективна награда „Млада Загора“.

Приоритет VI – Насърчаване участието на децата

В поредица от дейности с превантивен характер на принципа „връстници обучават връстници“ деца участваха в ролеви игри, решаване на конфликти и спорове, работа в екип. В 12 от инициативите 247 деца доброволно партнираха на МКБППМН. Младите хора от БМЧК, МОС, ПИЦ, ДПА, клуб „Диалог и дебат“, клуб „Млад журналист“, клуб „Обективен поглед“ и детски отбори към спортните клубове бяха адаптирани модератори в дискусии и игри.

Лятната превантивна програма постигна траен позитивен ефект в посока:

- приятелства и социални контакти – създаване, поддържане и развитие на приятелства, правене на избор кои контакти и отношения са важни и трябва да се запазят и поддържат
- здраве и физическо укрепване – грижи за здравето и предпазване от болести, спортуване и игри, здравословен, екологосъобразен и безопасен начин на живот

- организации и институции – адекватно комуникиране с техни представители.

Зачитането на детските възгледи е необходимо, за да се гарантира ефективното прилагане на правото на детето и неговият най-добър интерес да бъде от първостепенна важност при решаване на всички въпроси, които го засягат. Важна задача пред всички институции и НПО е да помогнат на децата да научат правата си и да знаят къде да търсят помощ при нужда. Реализирането на дейностите от Общинската програма през годината е насочено към насърчаване активното участие на децата във всички процеси и дейности, които имат значение за тяхното здраве, образование и осмисляне на свободното време.